

14395

ՀՐԱՀԱՆԳ

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՇԱՐԺ ՍԵՊՏԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆՑ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

— 1881 —

347
Հ-99

2299

547
39

2010

Printed in Turkey

347

2-99

48

ՀՐԱՀԱՆԳ

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՇԱՐԺ ՄԵՊԶԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆՅ

Յօդուած 1. Կոստանդնուպոլսոյ և դաւա-
ռական թաղական խորհրդոց, Կալուածական
հողաբարձութեանց, վանական միաբանու-
թեանց և այլ ամեն կարգի Ազգային մարմ-
նոց տրամադրութեան ներքեւ գտնուած
հաստատութիւնք և անշարժ ստացուածք որ
ի Տաճկաստան կամ այլուր արձանագրու-
թեան ենթակայ են :

Այս անշարժ ստացուածներն երեք կար-
գի բաժնուած են հետեւեալ կերպիւ :

Առաջին. Ամեն տեսակ ազգային հաստա-
տութիւնք, ինչպէս վանք՝ եկեղեցի՝ վար-
ժարան՝ Գերեզմանատուն՝ Հիւանդանոց՝ Մա-
տուռ՝ Ուխտատեղի՝ Որբանոց և այլն .

Երկրորդ. վերոգրեալ ազգային հաստա-
տութեանց՝ կամ ազգային հողաբարձու-
թեանց և ընկերութեանց և այլն սեպհական

ամեն տեսակ շէնք և գետին, ինչպէս են Տուն, Խանութ, Բաղնիք, Զաղացք, Պանդոկ, Գետին, Պարտէզ, Արտ, Այգի և այլն:

Երրորդ. Ամեն տեսակ գետին կամ շէնք որ թէեւ ազգին սեպհական չեն՝ և մասնաւորաց կը պատկանին, բայց ազգային հաստատութեանց վրայ դարձած են աւանդաբար:

Յօդ. 2. Ամեն թաղական խորհուրդ և Միաբանութիւն, ազգային ընկերութիւններ և Հոգաբարձութիւններ և այն ամեն մարմիններն՝ որք ուղղակի իրենց տրամադրութեան ներքեւ ազգային հաստատութիւններ և ազգին սեպհական կամ աւանդ անշարժ ստացուածքներ ունին՝ պարտական են մասնաւոր տումարի մէջ արձանագրել զանոնք հանդերձ հետեւեալ կարեւոր ծանօթութեամբք:

Ա. Գաւառագլուխն	} յորում գտանին սեպհակա- նութիւնք
Բ. Գաղաքն	
Գ. Գիւղաքաղաքն կամ թաղն	
Դ. Գիւղն կամ թաղն	
Ե. Փողոցն	
Զ. Թուահամարն	
Է. Որ առաջնորդութեան կամ վանահայրութեան ներքեւ լինելը:	

Ը. Սեպհականութեան որու վրայ ֆէրու լինելը:

Թ. Սեպհականութեան որ ազգային հաստատութեան յատկացեալ լինելը կամ եթէ աւանդ է՝ որ անձին վերաբերիլը:

Ժ. Կալուածին Վաճառ կամ Գուք լինելը և եթէ Վաճառ է որ Վաճառ լինելը:

ԺԱ. Վաճառ կամ Գուք Կեռն ունենալը կամ չունենալը:

ԺԲ. Եթէ արտ այգի և այլն է Կեռն Գեռն կամ Կեռն լինելը:

ԺԳ. Կալուածագիր (Կեռն) ունենալը և եթէ ունի՝ քանի հատ լինելը և թուականը:

ԺԴ. Գետինն տարածութեան քանի քառակուսի կանգուն լինելը և եթէ շէնք ունի քանի կանգունի վրայ կառուցուած լինելը, իսկ եթէ արտ այգի և այլն է, քանի արտավար (Կեռն) լինելը:

ԺԵ. Սեպհականութեան տարեկան տուրքը:

ԳԶ. Սեպհականութեան տարեկան վարձքը:

ԺԷ. Սեպհականութեան արժէքը:

ԺԸ. Սեպհականութեան սահմանը:

ԺԹ. Կարեւոր այլ զանազան ծանօթութիւնք:

Յօդ. 3. Թաղական խորհուրդք, վանօրէից միաբանութիւնք, Կալուածատէր հոգաբարձութիւնք և ընկերութիւնք վերոգրեալ ծանօթութիւնքը պարունակող տումարներ պատրաստելէն յետոյ՝ հետզհետէ գնուած անշարժ սեպհականութիւններն կարձանագրեն: Եթէ վաճառում տեղի ունենայ, կամ եթէ գետնի մը վրայ շէնք մը կառուցուի կամ արդէն կառուցեալ շէնքը փոխուի կամ ընդարձակուի և կամ փոքրցուի, զանոնք եւս տումարին ծանօթութեանց սիւնակին մէջ կը նշանակեն:

Յօդ. 4. Բայցի կալուածական արձանագրութեան տուժարէն վերոգրեալ մարմինք պարտին նաեւ ծանօթութեան տուժար մ'ուսնենալ՝ յորում իւրաքանչիւր կալուածի գնման, վաճառման, նորոգութեան պատճառներուն գնոյն և զանազան պարագաներուն նկատմամբ հարկ եղած տեղեկութիւնքը կարձանագրեն :

Յօդ. 5. Թաղական խորհուրդք, վանօրէից միաբանութիւնք, կալուածական ընկերութիւնք և հոգաբարձութիւնք՝ իրենց կալուածական արձանագրութեան տուժարին համանման ցանկեր կը պատրաստեն :

Կոստանդնուպոլսոյ Թաղ. խորհուրդք և կալուածական ընկերութիւնք, Հիւանդանոցի և այլ կալուածական հոգաբարձութիւնք մի օրինակ ցանկ կը պատրաստեն և վաւերացեալ կը ղրկեն Ազգային Կեդրոնական վարչութեան :

Կոստանդնուպոլսոյ Պատրիարքութեան թեմական առաջնորդութեանց և միաբանութեանց ենթարկեալ Թաղական խորհուրդք և այլ կալուածական մարմինք երկ օրինակ ցանկ կը պատրաստեն և կնքեալ կը ղրկեն իրենց առաջնորդին կամ վանահօր, որն որ մի օրինակը կը պահէ և միւսը վաւերացնելով անմիջապէս կը յղէ Ազգային Կեդրոնական վարչութեան :

Սուրբ Երուսաղիմայ Պատրիարքութեան ,

Կիլիկիոյ և Աղթամարայ Կաթողիկոսութեանց վիճակաց մէջ գտնուած Թաղական խորհուրդք և այլ կալուածական մարմինք երեքական օրինակ ցանկ կը պատրաստեն և կը յղեն իրենց առաջնորդին որ մէն մի օրինակը պահելով՝ և միւսներն վաւերելով անմիջապէս կը յղէ մին Ազգային Կեդրոնական վարչութիւն և միւսն իւր Պատրիարքին կամ Կաթողիկոսին : Իսկ Սուրբ Երուսաղիմայ Պատրիարքութեան և Կիլիկիոյ և Աղթամարայ Կաթողիկոսութեանց աթոռանիստ քաղաքաց և շրջակայից Թաղական խորհուրդք և այլ կալուածական մարմինք երկ օրինակ ցանկ կը պատրաստեն և կը յղեն իրենց Պատրիարքին կամ Կաթողիկոսին որ մէն մի օրինակը կը պահէ և միւսներն վաւերելով անմիջապէս կը յղէ Կեդրոնական վարչութեան :

Յօդ. 6. Կոստանդնուպոլսոյ Պատրիարքութեան թեմական Առաջնորդք և վանական միաբանութիւնք իրենց թեմերէն ընդունած ցանկերէն քաղելով՝ վիճակային ընդհանուր տուժար կը պատրաստեն , և այդ տուժարէն քաղեալ վիճակային ընդհանուր կալուածական ցանկ մի շինելով՝ կը ղրկեն Ազգային Կեդրոնական վարչութեան :

Յօդ. 7. Սուրբ Երուսաղիմայ Պատրիարքութեան , Կիլիկիոյ և Աղթամարայ Կաթողիկոսութեանց վիճակաց մէջ գտնուած թեմական Առաջնորդք և միաբանութիւնք ի-

րենց տուժարներէն քաղելով և երկ օրինակ վիճակային ընդհանուր ցանկ կը պատրաստեն և կուզեն անմիջապէս մին Ազգային Կեդրոնական վարչութեան, իսկ միւսն առ Պատրիարքն և կամ առ Կաթողիկոսն իւրեանց :

Յօդ. 8. Սուրբ Երուսաղիմայ Պատրիարքն, Տանն Կիլիկիոյ և Աղթամարայ Կաթողիկոսունք իրենց աթոռանիստ քաղաքաց և շրջադայից մէջ գտնուած Ազգային մարմնոց ցանկերէն քաղեալ վիճակացոյց մը կը շինեն և անմիջապէս կը յղեն Ազգային Կեդրոնական վարչութեան :

Յօդ. 9. Նաեւ Սուրբ Երուսաղիմայ Պատրիարքն և Կիլիկիոյ և Աղթամարայ Կաթողիկոսունք իրենց թեմական մարմիններէն ստացած ցանկերէն քաղելով Պատրիարքական կամ Կաթողիկոսական թեմերուն Կալուածական ընդհանուր տուժարն կը պատրաստեն հանգերձ կալուածական ծանօթութեանց տուժարովն, որոց պատճէնը ի հարկին կը հաղորդեն Ազգային Կեդրոնական վարչութեան :

Յօդ. 10. Իւրաքանչիւր թաղական խորհուրդք, վանօրայք, կալուածական հոգաբարձութիւնք և այլն իրենց կալուածական ծանօթութեանց տուժարէն քաղելով ամեն տարի մայիս մէկին նախորդ տարւոյ մէջ կալուածոց վերաբերեալ գնման, վաճառման, շինութեան, նորոգութեան և այլ պարագա-

յից նկատմամբ տեղեկագիր կը շինեն՝ մի, երկու կամ երեք օրինակ և սուքա մի և նոյն եղանակաւ կը հաղորդուին Կեդրոնական վարչութեան, ինչպէս կալուածական նախնական ցանկերն :

Յօդ. 11. Վերոգրեալ բոլոր կալուածական մարմինք՝ իրենց տրամադրութեան ներքեւ գտնուած երեք կարգի անշարժ ստացուածոց կալուածադրերուն մէկ մէկ օրինակն եւս հանելով կնքեալ և վաւերացեալ կը հաղորդեն Ազգային Կեդրոնական վարչութեան իրենց հոգեւոր գլխոյն միջոցաւ :

Յօդ. 12. Ազգային Պատրիարքարանի Տնտեսական Տեսչութեան ճիւղին մէջ եւս զանազան տուժարներ պիտի բռնուին ուր պիտի արձանագրուին վերոգրեալ Կաթողիկոսներէ, Երուսաղիմայ Պատրիարքութենէն, թեմական Առաջնորդներէն, վանահայրներէն և Կոստանդնուպոլսոյ մարմիններէն ներկայացած բոլոր կալուածական ցանկերն, կալուածագրերն և ասոնց վերաբերեալ ամեն տեսակ տեղեկութիւնք :

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆՔ

Կոստանդնուպոլսոյ Պատրիարքարանին, Սուրբ Երուսաղիմայ Պատրիարքարանին, Սոյ և Աղթամարայ Կաթողիկոսութեանց, Առաջ-

նորդաց, վանահարց, թաղական խորհրդոց
և այլ կալուածական մարմնոց և հոգաբար-
ձութեանց գործածելիք տուժարաց ձեւին և
ընթացից նկատմամբ, մանրամասն հրահանգ-
պիտի պատրաստուի և ի հարկին սոյն կալուա-
ծական արձանագրութեանց յարմար տպեալ
տուժարներ պիտի ղրկուին, բայց մինչեւ այդ
տուժարները պատրաստուին՝ պէտք է իւրա-
քանչիւր վերին և ստորագաս մարմիններ, հը-
րահանգիս տրամադրութիւնները գոհացնող
առ ժամանակեայ տուժարներ բռնեն, որպէս
զի՝ կարելի լինի Աղդային վարչութեան պա-
հանջած կալուածական արձանագրութիւն-
ներն անմիջապէս յղել, և կեդրոնին մէջ
այժմ հարկ եղած ընդհանուր տուժարին
պատրաստութեանը ձեռնարկուիլ:

18 Մարտ 1881

Ծանօթ. Այն վանքերն որ Առաջնորդի մը եւ
կամ ուրիշ վանուց միաբանութեան իրաւասու-
թեան ենթարկեալ են իրենց եւ իրենց թեմերուն՝
եթէ ունին՝ կալուածական ցանկերն ձիւղ Գա-
ւառական թաղական խորհրդոց նման եւ ըստ
տեղւոյն մի երկու կամ երեք օրինակ պատրաս-
տելով կը ղրկեն իրենց վերադաս Առաջնորդին
կամ վանահօր՝ որ ստանալով զայնս մի եւ նոյն
կերպով հարկ եղած գործողութիւնը կը կատարէ
ինչպէս որ պարտական է կատարել իւր իրաւա-
սութեան ենթարկեալ կալուածական մարմնոց
ցանկերուն նկատմամբ:

2013

«Ազգային գրադարան»

NL0047479

Այն տետրերը որ Ազգային կեդրոնա-
կան Վարչութեան Տնտեսական Տեսչու-
թեան կնիքը չեն կրեր՝ անվաւեր են :

Ազգային կեդր. Վարչութեան
Տնտեսական Խորհրդական
Գ. Յ. ՄԵԼԻԻՔ

